

Łódź, dn. 14.06.2023r.

Strona | 1

Recenzja rozprawy doktorskiej mgr Ingi Markiewicz

pt.: „**Potrzeby i jakość życia pacjentów realizujących izolacyjno-leczniczy środek zabezpieczający**”

Promotor: prof. dr hab. Beata Pastwa-Wojciechowska

„Człowiek – pisał Maslow – to zwierzę, które żywi pragnienia i rzadko – jedynie na krótkie okresy – osiąga stan całkowitej satysfakcji. Gdy jedno pragnienie zostaje zaspokojone, na jego miejscu pojawia się inne. Kiedy i ono zostaje spełnione, do gry włącza się następne. Cecha ta wyraźna jest u istot ludzkich przez całe życie, ponieważ człowiek praktycznie zawsze czegoś pragnie. Jeśli więc chcemy zrozumieć do czego dążymy, stajemy przed koniecznością zbadania związków łączących poszczególne motywacje, a jednocześnie musimy wyizolować poszczególne jednostki motywacyjne.”

Źródło: <https://ideologia.pl/potrzeby-czlowieka/>

Potrzeba jest spójnym elementem egzystencji w życiu człowieka. Każda nasza aktywność bezpośrednio wiąże się z zaspokojeniem konkretnej potrzeby. Realizacja potrzeb wpływa z kolei na jakość życia. Dla osób, które spełniają własne potrzeby, życie wydaje się prostsze natomiast ci którzy z różnych powodów nie potrafią odczytać własnych potrzeb,

Klinika Psychiatrii Dorosłych
Prof. dr hab. n. med. **Piotr Gałecki**
91-229 Łódź | ul. Aleksandrowska 159
tel. (42) 71-55-985 | tel./fax. (42) 640 50 58
e-mail:
piotr.galecki@umed.lodz.pl

Department of Adult Psychiatry
Prof. **Piotr Gałecki**, MD, PhD
91- 229 Lodz, Poland | 159 Aleksandrowska st.
Phone (42) 71-55-985 | Phone/ fax. 0048 42 640 50 58
e-mail :
piotr.galecki@umed.lodz.pl

a co za tym idzie dążyć do ich realizacji, zaczynają negatywnie postrzegać swoje życie i otoczenie.

Strona | 2

WHO określa pacjenta, jako osobę korzystającą ze świadczeń opieki zdrowotnej, niezależnie od tego, czy jest zdrowa, czy chora. Pacjent psychiatryczny z założenia wymaga odpowiednio dobranego rodzaju leczenia, opieki i jej realizacji. Podstawą opieki nad każdą grupą pacjentów jest przede wszystkim poszanowanie potrzeb pacjentów, wynikających ze stanu zdrowia i zapewnienie im w ten sposób optymalnej jakości życia. W przypadku tytułowej grupy pacjentów bardzo ważnym elementem leczenia jest zaopiekowanie i poszanowanie potrzeb, a nie ich deprivacja, co zdecydowanie ma wpływ na poziom przeżywanego stresu i konsekwentnie nasilenie zachowań agresywnych w oddziale.

Rozprawa Pani Ingi Markiewicz prezentuje realny obraz stanu psychicznego, profil socjodemograficzny i sytuację psychospołeczną pacjentów osadzonych w oddziałach psychiatrii sądowej w Polsce. Autorka skupiła się w swej dysertacji na potrzebach psychofizycznych pacjentów detencyjnych, metodach ich realizacji oraz postrzegania przez chorych jakości życia w trakcie leczenia. Skala ilości przyjmowanych pacjentów detencyjnych w oddziałach psychiatryczno-sądowych od dłuższego czasu rośnie. Nie można jednakże wskazać głównego powodu wzrostu tego rodzaju procedur. Pacjent kierowany przez Sąd do szpitala psychiatrycznego jest zdiagnozowany i skierowany na środek zabezpieczający wraz z planem przeprowadzenia jego leczenia, psychoterapii, rehabilitacji, resocjalizacji, a docelowo rekonwalescencji zdrowotnej w ogóle.

Doktorantka w swojej dysertacji dokonała wszechstronnej analizy potrzeb omawianej grupy pacjentów, skupiając się na jakości ich życia, uwarunkowań i wpływu na różne aspekty funkcjonowania psychicznego i społecznego, głównie koncentrując się na zachowaniach agresywnych.

Recenzowana rozprawa ma typową konstrukcję. Liczy ona 255 stron i składa się ze spisu treści: wykazu skrótów, streszczenia, abstractu, wstępu, pięciu rozdziałów, spisu tabel, wykresów i rysunków. Kolejno doktorantka przedstawiła cel i hipotezy badawcze, opisała materiały i metody badań, omówiła uzyskane wyniki. Praca zawiera streszczenie rozprawy

w dwóch językach: polskim i angielskim.

Bibliografia pracy jest obszerna, składająca się z odpowiednio dobranych lecz nieponumerowanych pozycji polskojęzycznych, jak i anglojęzycznych, prezentujących wyniki współczesnych badań.

Strona | 3

Pierwszy rozdział rozprawy został poświęcony szeroko pojętemu tłu teoretycznemu pojęć bezpośrednio związanych z tematem pracy. Autorka zaprezentowała wybrane koncepcje potrzeb psychicznych, według których dokonała ich analizy i roli w życiu człowieka. Deprywacja potrzeb, frustracja potrzeb w stosunku do agresywnych zachowań w kontrze ze rozumieniem potrzeb w opiece zdrowotnej u osób z zaburzeniami psychicznymi, została wyraźnie ukazana.

Drugi rozdział pracy przedstawia istotę jakości życia osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym pacjentów sądowo-psychiatrycznych na tle dotychczasowych badań. Dodatkowo zaprezentowano w nim koncepcję GLM (Good Life Model) Tonyego Warda, na bazie której budowane są obecnie modele resocjalizacji i którą to proponuje się do implementacji w psychiatrii sądowej.

W trzecim rozdziale magister Inga Markiewicz zaprezentowała opis koncepcji i założeń metodologicznych badań. Szczegółowo opisała w nim problem i zaprezentowała cele badań, przygotowując 11 pytań badawczych wraz z odpowiedziami. Zgodnie z założeniami dokonała również charakterystyki grupy osób badanych oraz nie pominęła również załączenia opisu zastosowanych przez siebie metod badawczych i statystycznych.

W kolejnym rozdziale monografii umieszczono wyniki z uzyskanych badań doktorantki z podziałem na dwie części: wyniki dotyczące całej grupy 120 pacjentów z oddziałów psychiatrii sądowej oraz wyniki badań porównawczych dotyczących trzech grup pacjentów oddziałów sądowych o różnych stopniach zabezpieczenia. Warto podkreślić, że do badania zakwalifikowano za zgodą 120 osób (w tym 16 kobiet i 104 mężczyzn) odbywających izolacyjny środek zabezpieczający, przy czym średnia wieku wynosiła 38,49 lat. Badana grupa przebywała na mocy decyzji sądu w ośrodkach psychiatrii sądowej celem realizacji środka zabezpieczającego. Pacjenci poddani niniejszym badaniom zostali rekrutowani z 13

oddziałów detencyjnych na terenie różnych województw Polski. Była to jedna z trudności w przeprowadzeniu badania, które warto podkreślić. Zrekrutowanie i przebadanie grupy 120 osób z zaburzeniami psychicznymi, do których dostęp osób postronnych (w tym badaczy) jest mocno ograniczony poprzez szereg obowiązujących obostrzeń formalnoprawnych i względy bezpieczeństwa stanowiło wyzwanie dla doktorantki. Ciekawą również pozycją elaboratu jest podzielenie się przez Doktorantkę wynikami badań predykcyjnych dotyczących potrzeb pacjentów oraz przejawiania zachowań agresywnych na podstawie analizy regresji i mediacji.

W ostatniej, piątej części swojej rozprawy Doktorantka wnikliwie omawia i interpretuje osiągnięte wyniki z przeprowadzonych badań. Wskazuje w niej ograniczenia, na które napotkała w swoich badaniach, podaje sugestie do dalszych analiz i ewentualne implikacje. Ponadto, jasno prezentuje znaczenie badań w odniesieniu do nauki i praktycznego ich wykorzystania.

Formalna struktura pracy doktorskiej nie budzi logiczno-metodologicznych zastrzeżeń. Doktorantka rzetelnie zaplanowała i przeprowadziła swoje badania. Plan analiz został skonstruowany i przeprowadzony konsekwentnie z wykorzystaniem dostępnych jej metod analizy statystycznej.

W pracy znajduje się oświadczenie Doktorantki oraz aneks z formularzem świadomej zgody na udział w badaniu.

W realizacji programu badań oraz redagowaniu tekstów naukowych Doktorantka wykazała się rozeznaniem dostępnej wiedzy teoretycznej oraz dojrzałością warsztatu badawczego. Badania niewątpliwie wymagały czasu i pracowitości, a w tym wnikliwości i cierpliwości.

Magister Inga Markiewicz dokonała analizy zebranych danych, podjęła dyskusję za pomocą sformułowanych pytań badawczych w rozdziale III niniejszej pracy oraz przedstawiła uzyskane wyniki w czytelny i zrozumiały sposób. Z obowiązku recenzenta dodam, iż w pracy zabrakło klarownej prezentacji rezultatów z przeprowadzonych badań. Jest to swoisty i nieszablonowy rodzaj prezentacji wniosków w pracy doktorskiej. Cała rozprawa wskazuje

jednak na dobry warsztat naukowy autorki.

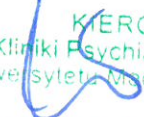
Konkludując zatem, rozprawa doktorska stanowi ważny wkład w rozwój nauki.

Strona | 5

W związku z powyższym, jestem zdania, że praca Pani Ingi Markiewicz przedstawia nowe spojrzenie na istotę dbania o potrzeby i jakość życia pacjentów realizujących izolacyjno-leczniczy środek zabezpieczający na oddziałach detencyjnych. Przedstawione uchybienie wskazałem z uwagi na rolę recenzenta, nie stanowi ono jednak elementu, który istotnie obniża całościową ocenę rozprawy.

Praca spełnia wszelkie wymagania stawiane rozprawom doktorskim, zatem mam zaszczyt przedstawić Radzie Dyscypliny Psychologia UG wnioszek o dopuszczenie magister Ingi Markiewicz do dalszych etapów przewodu doktorskiego. Jednocześnie zgłaszam wniosek o wyróżnienie rozprawy doktorskiej Pani Ingi Markiewicz.

„Rozprawa doktorska spełnia warunki określone w art. 13 ust. ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (t.j. Dz.U. z 2017r., poz.1789)”.

KIEROWNIK
Kliniki Psychiatrii Dorosłych
Uniwersytetu Medycznego w Łodzi
prof. zw. or hab. n. med. Piotr Galecki
specjalista psychiatrii, specjalista seksuologii
5192357